

Aprobat la ședința catedrei
Psihologie și Asistență socială
din
proces verbal nr.....
Șef catedra

Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți
Facultatea de Pedagogie, Psihologie și Asistență socială
Anul universitar 2009-2010

Asistența socială comunitară

Specializarea - Politici și Servicii Sociale pentru Familie și Copil

Informații despre titularul de curs:

Nume: Cristina Crudu

Titlu științific: lector universitar

Informații de contact: e-mail: cristinacrudu@mail.ru

Orar consultații: Luni, 14. 00 - 17. 00

1. Repartizarea orelor conform planului de studii

Denumirea disciplinei/specialitatea			Asistența socială comunitară, specialitatea Servicii și Politici Sociale pentru Familie și Copil, ciclul II.					
Forma de învățământ	sem	Nr. credite	Total ore		Ore prelegeri	Ore seminare	Ore laborator	Forma evaluare
			auditoriale	St.ind.dir.				
Cu frecvență la zi	1	6	42	138	14	28	-	examen

2. Descrierea disciplinei:

a) Locul și rolul disciplinei în contextul concepției formării specialistului

Disciplina „Asistența socială comunitară” se predă la specializarea “Politici și Servicii Sociale pentru Familie și Copil”, ciclul II masterat. Disciplina universitară „Asistența socială comunitară” fortifică pregătirea profesională a viitorilor asistenți sociali prin antrenarea lor în: identificarea metodelor de lucru a asistentului social comunitar, analiza instrumentelor de evaluare și intervenție în asistența socială comunitară; discutarea procesului de supervizare în practica asistenței sociale comunitare și a codului etic al profesiei de asistent social comunitar cât și a Standardelor Etice ale activității profesionale desfășurate de către asistentul social.

b) Competențe dobândite:

Cunoaștere și înțelegere (*cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei*)

- § Înțelege rolul disciplinei „Asistența socială comunitară” în promovarea valorilor protecției sociale comunitare a populației.
- § Cunoaște metodele și tehnicile de asistență socială comunitară.
- § Înțelege etapele instrumentării cazului.
- § Recunoaște grupul de suport - ca o formă de intervenție socială.
- § Înțelege necesitatea aplicării metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a studiilor de caz.
- § Cunoaște studiul de caz în asistența socială comunitară.

Explicare și interpretare (*explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei*)

§ Explică și ilustrează diferențele specifice dintre diferite metode și tehnici în asistența socială comunitară.

§ Interpretează și argumentează raportul de întrevvedere - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.

§ Explică corelația dintre genogramă, ecomapă și analiza câmpului de forțe ca tehnici utilizate în domeniul asistenței sociale comunitare.

§ Argumentează aplicabilitatea contractului de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială comunitară.

§ **Instrumental – aplicativ** (*proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare*)

§ Aplică metode și tehnici de asistență socială comunitară.

§ Proiectează etapele instrumentării cazului în asistența socială comunitară.

§ Analizează specificul asistenței sociale comunitare.

§ Evaluiază fișa inițială a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.

§ Proiectează metodele și tehnicile în demersul de rezolvare a studiilor de caz din comunitatea originară.

Atitudinale (*manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională*)

§ Dezvoltă o atitudine responsabilă față de protecția socială a populației, fundamentată pe noile achiziții ale legislației naționale și a celei europene.

§ Respectă Standardele Etice ale activității profesionale desfășurate de asistentul social.

- § Colaborează cu Secția de Asistență Socială a Familiei și a Copilului din comunitate.
- § Se angajează în analiza critică a politicilor sociale comunitare.
- § Respectă strict normele etice, valorile și principiile etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social în activitatea profesională.

c) Conținutul cursului: Analiza specificul asistenței sociale comunitare. Metode și tehnici de asistență socială comunitară. Etapele instrumentării cazului. Definirea și descrierea documentării în asistența socială comunitară. Observația ca tehnică de investigație utilizată și în domeniul asistenței sociale. Întrevederea în asistența socială comunitară. Interviu: caracteristici, tipuri, observații și recomandări. Convorbirea telefonică: caracteristici, observații și recomandări. Genograma este o tehnică utilizată în domeniul asistenței sociale. Ecomapa: definire, caracteristici, observații și recomandări. Analiza câmpului de forțe este o tehnică utilizată și în domeniul asistenței sociale. Consilierea ca metodă de intervenție în domeniul asistenței sociale. Tehnicile consilierii în domeniul asistenței sociale comunitare. Grupul de suport - ca o formă de intervenție socială. Tipuri de grupuri de suport în domeniul social. Studiul de caz în asistența socială comunitară. Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a studiilor de caz. Fișa inițială a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Fișa de deschidere a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Fișa de închidere a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Ancheta socială – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Fișa de evaluare individuală - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Raportul de întrevedere - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Istoricul social - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Contractului de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Planul de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială. Codul etic al profesiei de asistent social. Valorile și Principiile Etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social. Codul etic al profesiei de asistent social. Standardele Etice ale activității profesionale desfășurate de asistentul social.

d) Strategii didactice :

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor.

4. Distribuirea modulară a cursului

N/o	Unitățile tematice ale cursului	Nr. de ore 14/28			
		prelegeri		seminare	
	Tema conform planului (puncte de reper, aplicații practice p/u seminare)	Audit.	Lucr. Indiv	Audit.	Lucr. Indiv
		14	14	28	28
1	<p>Asistența socială comunitară</p> <p>1. Asistența socială comunitară – delimitări conceptuale.</p> <p>2. Analiza specificul asistenței sociale comunitare.</p> <p>Aplicații practice: „Analiza sistemului de Asistență socială în comunitatea de baștină”.</p>	2		2	
2	<p>Metode și tehnici de asistență socială comunitară</p> <p>2.1 Definirea și descrierea documentării în asistența socială comunitară.</p> <p>2.2 Observația ca tehnică de investigație utilizată și în domeniul asistenței sociale.</p> <p>2.3 Întrevederea în asistența socială comunitară.</p> <p>2.4 Convorbirea telefonică: caracteristici, observații și recomandări.</p> <p>2.5 Genograma este o tehnică utilizată în domeniul asistenței sociale.</p> <p>2.6 Ecomapa: definire, cacteristici, observații și recomandări.</p> <p>2.7 Analiza câmpului de forțe este o tehnică utilizată și în domeniul asistenței sociale.</p> <p>Aplicații practice: Analiza comparativă a metodelor si tehnicilor utilizate în asistența socială.</p>	4		8	

3	<p>Consilierea ca metodă de intervenție în domeniul asistenței sociale.</p> <p>3.1 Specificul metodei consilierii în practica asistenței sociale comunitare.</p> <p>3.2 Tehnicile consilierii în domeniul asistenței sociale comunitare.</p> <p>Aplicații practice: Descrierea unui caz intervenție socială din comunitate prin intermediul metodei de consiliere.</p>	0		2	
4	<p>Grupul de suport - ca o formă de intervenție socială</p> <p>4.1 Grupul de suport în asistența socială comunitară: delimitări conceptuale și explicative.</p> <p>4.2 Tipuri de grupuri de suport în domeniul social.</p> <p>Aplicații practice: Analiza categoriilor de beneficiari care au nevoie de grupe de suport și descrierea lor.</p>	2		2	
5	<p>Studiul de caz în asistența socială comunitară</p> <p>5.1 Studiul de caz: definiții, caracteristici.</p> <p>5.2 Etapele instrumentării cazului.</p> <p>5.3 Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a studiilor de caz.</p> <p>Aplicații practice: Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a 2-ă studii de caz diferite în grup.</p>	2		2	

6	<p>Instrumente de evaluare și intervenție în asistența socială comunitară.</p> <p>6.1 Fișa inițială a cazului, de deschidere și de închidere a cazului – ca instrumente de evaluare și intervenție în asistența socială.</p> <p>6.2 Ancheta socială și fișa de evaluare individuală – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.</p> <p>6.3 Raportul de întrevvedere și istoricului social - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.</p> <p>6.4 Contractului de intervenție și planul de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.</p> <p>Aplicații practice: Aplicarea instrumentelor studiate în cazuri prezentate de fiecare masterand.</p>	2		6	
7	<p>Codul etic al profesiei de asistent social comunitar.</p> <p>7.1 Valorile și Principiile Etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social.</p> <p>7.2 Standardele Etice ale activității profesionale desfășurate de asistentul social.</p> <p>Aplicații practice: Elaborarea referatului cu tema „Calitățile profesionale ale asistentului social comunitar”</p>	2		2	
8	Total	14		28	

5. Bibliografie selectivă:

1. Asistența socială în contextul transformărilor din Republica Moldova / coord. Dilion M., Prițcan V. / Chișinău, Editura Cu drag, S.R.L., 2008, 438 pag.
2. Asistența socială: Studii și aplicații / C. Bocancea, M. Borș, I. Cîmpeanu,; coord. G. Neamțu, D. Stan.- Iași: Ed. Polirom, 2005.- 444 p
3. Bocancea C., Neamțu G. Elemente de asistența socială– Iași, Polirom, 1999, 292 p.
4. Bocancea, Cristian și Neamțu, George Elemente de Asistență Socială. Iași, Ed. Polirom, 1999
5. Boudon, Raymond (co.) Tratat de Sociologie. București, Ed. Humanitas, 1997
6. Bulgaru M. (coord.) Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale. Chișinău, 2003
7. Bulgaru M. (coord.) Metode și tehnici în asistența socială. Chișinău, 2002
8. Coulshed, Veronica Practica Asistenței Sociale. București, Ed. Alternative, 1993
9. Irimescu, Gabriela Tehnici Specifice în Asistența Socială .Iași, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, 2002
10. Manoiu F., Epureanu V. Asistența socială în Romania. Editura ALL, 1996cap.VII
11. Miftode V. Dimensiuni ale asistenței sociale. Botoșani, 1995.
12. Spânu, Mariana. Introducere în Asistența Socială a Familiei și Protecția Copilului. Chișinău, Ed. Tehnică, 1998
13. Tratat de asistență socială / Mircea Alexiu, Cristian Bocancea, Venera Bucur,... ; coord. George Neamțu.- Iași: Polirom, 2003.- 1014 p.
14. Zamfir E. Psihologie socială: aspecte contemporane. - Iași, Polirom, 1997.
15. Zamfir, Cătălin. Politici Sociale în România. București, Ed. Expert, 1999
16. Zamfir, Elena și Zamfir, Cătălin. Politici Sociale: România în Context European. București, Ed. Alternative, 1995

6. Lucrul individual dirijat

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului					
<i>(completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)</i>					
1.	Descifrarea și studiul notițelor de curs		8.	Pregătire prezentări orale	30
2.	Studiu după manual		9.	Pregătire examinare finală	20
3.	Studiul bibliografiei minimale indicate		10.	Consultații	20
4.	Documentare suplimentară în bibliotecă		11.	Documentare pe teren (S.A.S.P.F.C.)	20
5.	Activitate specifică de pregătire (ore)		12.	Documentare pe INTERNET	20
6.	Realizare teme, referate, eseuri, traduceri		13.	Activități de asistență socială la nivel local	18
7.	Pregătire lucrări de control		14.		10
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) =					138

7. Evaluare : (*forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală*).

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.

Evaluare finală -examen în formă scrisă. În procesul de evaluare curentă și finală se va ține cont de exigențele stipulate în Regulamentul de evaluare, aflat în vigoare la USB.

Chestionar evaluare finală:

1. Analizați specificul asistenței sociale comunitare.
2. Metode și tehnici de asistență socială comunitară.
3. Etapele instrumentării cazului.
4. Definiția și descrierea documentării în asistența socială comunitară.
5. Observația ca tehnică de investigație utilizată și în domeniul asistenței sociale.
6. Întrevederea în asistența socială comunitară.

7. Interviu: caracteristici, tipuri, observații și recomandări.
8. Convorbirea telefonică: caracteristici, observații și recomandări.
9. Genograma este o tehnică utilizată în domeniul asistenței sociale.
10. Ecomapa: definiție, caracteristici, observații și recomandări.
11. Analiza câmpului de forțe este o tehnică utilizată și în domeniul asistenței sociale.
12. Consilierea ca metodă de intervenție în domeniul asistenței sociale.
13. Tehnicile consilierii în domeniul asistenței sociale comunitare.
14. Grupul de suport - ca o formă de intervenție socială.
15. Tipuri de grupuri de suport în domeniul social.
16. Studiul de caz în asistența socială comunitară.
17. Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a studiilor de caz.
18. Fișa inițială a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
19. Fișa de deschidere a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
20. Fișa de închidere a cazului – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
21. Ancheta socială – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
22. Fișa de evaluare individuală - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
23. Raportul de întrevvedere - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
24. Istoricul social - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
25. Contractului de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
26. Planul de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.
27. Codul etic al profesiei de asistent social. Valorile și Principiile Etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social.
28. Codul etic al profesiei de asistent social. Standardele Etice ale activității profesionale desfășurate de asistentul social.

Planul seminarelor:

Tema nr.1 Asistența socială comunitară (2 ore)

1. Asistența socială comunitară – delimitări conceptuale.

2. Analiza specificul asistenței sociale comunitare.

Aplicații practice:

„Analiza sistemului de Asistență socială în comunitatea de baștină”.

Bibliografie recomandată:

1. Asistența socială: Studii și aplicații / C. Bocancea, M. Borș, I. Cîmpeanu,; coord. G. Neamțu, D. Stan.- Iași: Ed. Polirom, 2005.- 444 p
2. Bocancea C., Neamțu G. Elemente de asistența socială – Iași, Polirom,1999, 292 p.
3. Miftode V. Dimensiuni ale asistenței sociale. Botoșani, 1995

Tema nr. 2 Metode și tehnici de asistență socială comunitară (8 ore)

2.1 Definirea și descrierea documentării în asistența socială comunitară.

2.2 Observația ca tehnică de investigație utilizată și în domeniul asistenței sociale.

2.3 Întrevederea în asistența socială comunitară.

2.4 Convorbirea telefonică: caracteristici, observații și recomandări.

2.5 Genograma este o tehnică utilizată în domeniul asistenței sociale.

2.6 Ecomapa: definire, cacteristici, observații și recomandări.

2.7Analiza câmpului de forțe este o tehnică utilizată și în domeniul asistenței sociale.

Bibliografie recomandată:

1. Boudon, Raymond (co.) Tratat de Sociologie. București, Ed. Humanitas, 1997
2. Bulgaru M. (coord.) Aspecte teoretice și practice ale aisitenței sociale. Chișinău, 2003
3. Bulgaru M. (coord.) Metode și tehnici în aisitența socială. Chișinău, 2002
4. Coulshed, Veronica Practica Asistenței Sociale. București, Ed. Alternative, 1993
5. Irimescu, Gabriela Tehnici Specifice în Asistența Socială .Iași, Ed. Universității „Al.I.Cuza”, 2002

Aplicații practice:

Analiza comparativă a metodelor si tehnicilor utilizate în asistența socială.

Tema nr. 3 Consilierea ca metodă de intervenție în domeniul asistenței sociale (2 ore)

3.1 Specificul metodei consilierii în practica asistenței sociale comunitare.

3.2 Tehnicile consilierii în domeniul asistenței sociale comunitare.

Aplicații practice:

Descrierea unui caz intervenție socială din comunitate prin intermediul metodei de consiliere.

Bibliografie recomandată:

1. Sânu, Mariana. Introducere în Asistența Socială a Familiei și Protecția Copilului. Chișinău, Ed. Tehnică, 1998
2. Tratat de asistență socială / Mircea Alexiu, Cristian Bocancea, Venera Bucur,... ; coord. George Neamțu.- Iași: Polirom, 2003.- 1014 p.
3. Zamfir E. Psihologie socială: aspecte contemporane. - Iași, Polirom, 1997.

Tema nr. 4 Grupul de suport - ca o formă de intervenție socială (2 ore)

4.1 Grupul de suport în asistența socială comunitară: delimitări conceptuale și explicative.

4.2 Tipuri de grupuri de suport în domeniul social.

Aplicații practice:

Analiza categoriilor de beneficiari care au nevoie de grupe de suport și descrierea lor.

Bibliografie recomandată:

1. Manual de bune practici în Asistența socială comunitară. Material elaborate de către Wold Vision România – Biroul Iași.
2. Tratat de asistență socială / Mircea Alexiu, Cristian Bocancea, Venera Bucur

Tema nr. 5 Studiul de caz în asistența socială comunitară (2 ore)

5.1 Studiul de caz: definiții, caracteristici.

5.2 Etapele instrumentării cazului.

5.3 Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a studiilor de caz.

Aplicații practice:

Aplicarea metodelor și tehnicilor în demersul de rezolvare a 2-ă studii de caz diferite în grup.

Bibliografie recomandată:

1. Manual de bune practici în Asistența socială comunitară. Material elaborate de către Wold Vision România – Biroul Iași.

2. Tratat de asistență socială / Mircea Alexiu, Cristian Bocancea, Venera Bucur,... ;

Tema nr. 6 Instrumente de evaluare și intervenție în asistența socială comunitară (6ore).

6.1 Fișa inițială a cazului, de deschidere și de închidere a cazului – ca instrumente de evaluare și intervenție în asistența socială.

6.2 Ancheta socială și fișa de evaluare individuală – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.

6.3 Raportul de întrevvedere și istoricului social - ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.

6.4 Contractului de intervenție și planul de intervenție – ca instrument de evaluare și intervenție în asistența socială.

Aplicații practice:

Aplicarea instrumentelor studiate în cazuri prezentate de fiecare masterand.

Bibliografie recomandată:

1. Manual de bune practici în Asistența socială comunitară. Material elaborate de către Wold Vision România – Biroul Iași.

2. Miftode V. Dimensiuni ale asistenței sociale. Botoșani, 1995.

Tema nr.7 Codul etic al profesiei de asistent social comunitar (2ore).

7.1 Valorile și Principiile Etice fundamentale corespunzătoare activității asistentului social.

7.2 Standardele Etice ale activității profesionale desfășurate de asistentul social.

Bibliografie recomandată:

1. Manual de bune practici în Asistența socială comunitară. Material elaborate de către Wold Vision România – Biroul Iași.

2. Asistența socială: Studii și aplicații / C. Bocancea, M. Borș, I. Cîmpeanu,; coord. G. Neamțu, D. Stan.- Iași: Ed. Polirom, 2005.- 444 p

3. Bocancea C., Neamțu G. Elemente de asistența socială – Iași, Polirom, 1999, 292 p.

Aplicații practice: Elaborarea referatului cu tema „Calitățile profesionale ale asistentului social comunitar”.